

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Liv og røre

Undervisningsopplegg til ressurslærersamling

Oppleggene er basert på
kompetansemål fra
læreplanen/fagfornyelsen

Vellykka samlinger for ressurslærere

I løpet av en toårsperiode har det blitt gjennomført fire samlinger for ressurslærere i Liv og røre kommunene. Målet har vært å dele undervisningsopplegg, tips og erfaringer med hverandre.

Oppleggene er både lagt fram skriftlig og vist i praksis. Resultatet fra samlingene er et kompendium med mange undervisningsopplegg. Det er også lagt inn tips til ulike 5-minuttere. Kompendiet kan lastes ned her.

Kompendiets oppbygning

Dette kompendiet er delt inn i undervisningsopplegg for:

- 1.-4.trinn
- 5.-7.trinn
- 8.-10.trinn

Oppleggene er sortert etter fag og klassetrinn. Undervisningsopplegg som kan brukes på flere trinn og flere fag er kun satt inn en gang. Undervisningsopplegg som kan brukes på alle trinn i grunnskolen er plassert til slutt. Bakerst i kompendiet ligger det vedlegg til enkelte undervisningsopplegg.

En annerledes ressurslærersamling

På grunn av covid-19 blir samlingen gjennomført i den enkelte kommune høsten 2020.

Vi håper at dette kompendiet kan være til inspirasjon når dere bruker fysisk aktiv læring som et metodevalg og en variasjon i undervisning.

Tusen takk for alle gode bidrag.

Jorunn Borge Westhrin
Prosjektleder, Liv og røre

Guro Høydal
Prosjektmedarbeider, Liv og røre

Slik kan du navigere i dokumentet

Kompendiet er satt opp i en interaktiv PDF. Du kan navigere i dokumentet ved å klikke i innholdsfortegnelsen, på hyperlenket tekst eller ved å bruke bokmerkene i PDF'en.

Innhold

Vellykka samlinger for ressurslærere.....	1
Innhold.....	2
Undervisningsopplegg 1. – 4.trinn	6
Sj-lyden	7
Første lese- og skriveopplæring.....	8
Leseforståelse	9
Bildekort.....	10
Begreper.....	11
Rettskriving	12
Areal og omkrets	13
Klesklypekort.....	14
Klokkestafett	16
Multihopp	17
Opp og ned med terning.....	18
Skattejakt med koordinater	19
Subtraksjon med låning, og addisjon med tierovergang	20
Tallinjen fra 0-1000	22
Addisjon	24
Engelsk og addisjon	25
English, guess an animal.....	26

Lese og kjenne att ord og uttrykk i ein dialog.....	27
Bygg tal med naturmaterialar.....	28
Sorteringsoppgave.....	29
Demokrati og medborgerskap.....	30
Undervisningsopplegg 5. – 7.trinn	32
Avisuttrykk	33
Løpende adjektivhistorie.....	34
T-pot (By og land) ordklassa substantiv	36
Tallinje.....	38
Krig med gangetabellen.....	40
Kongler i mønster	41
Adjektiver og adverb	42
Engelske gloser og setninger.....	43
Stand up for yourself.....	44
Substantiv, entall og flertall	45
Land og hovedstad- lotto	46
Artsbestemme planteetarar og rovdyr	47
Samenes og nasjonale minoriteters historie og retter	49
Undervisningsopplegg 8. – 10.trinn	51
Sant eller usant- novelle	52
Mimestafett med sterke verb.....	53
Hentestafett med phrasal verbs.....	55

The English Mystery History Tour	56
Kort-stafett med begreper om Demokrati.....	58
Kosthold og trening- løpende quiz.....	60
Ser og Estar	61
Dei tyske bundeslanda og bundeshovudstadane.....	63
Bærekraftig utvikling	64
Undervisningsopplegg- som kan brukes på alle trinn.....	65
Ein aktivitet for å trene omgrep	66
Metode som trener evnen til å kunne forklare ord og begreper	68
Strikk-leken	69
Vedlegg	71
Vedlegg 1: Klesklypekort.....	71
Vedlegg 2: Skjema engelsk og addisjon.....	79
Vedlegg 3: Skjema, guess an animal.....	81
Vedlegg 4: Avisuttrykk.....	83
Vedlegg 5: Løpende adjektivhistorie.....	86
Vedlegg 6: T-pot (By og land)	95
Vedlegg 7: Adjektiver og adverb	96
Vedlegg 8: Stand up for yourself.....	85
Vedlegg 9: Artsbestemme planteetatar og rovdyr	86
Vedlegg 10: Sant eller usant- novelle.....	100
Vedlegg 11: Mimestafett med sterke verb.....	102

Vedlegg 12: Hentestafett med phrasal verbs	103
Vedlegg 13: The English mystery history tour- riddles	104
Vedlegg 14: Kortstafett med begreper om demokrati.....	111
Vedlegg 15: Skjema, dei tyske bundeslanda og bundeshovudstadane	112
Vedlegg 16: Bærekraftig utvikling, repetisjonsoppgaver.....	115
Vedlegg 17: Strikkeleken.....	116

Undervisningsopplegg

1. – 4.trinn

- sortert etter fag

Sj-lyden

Fra Flatdal
oppvekstsenter

v/ Kristin Kusslid, lærar

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Skrive tekster med funksjonell handskrift og med tastatur • Utforske eget talespråk og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk og skriftspråk
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Noko å skrive på • Blyant • Viskel • Kjegler med bilder av sj-lydsord
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Sette ut kjeglene med bilder på innsida. Elevane skal ha ein skriveplass, og springe ut til kjeglene som står utover på eit passe stort område. Elevane løfter og ser bilde, sett ned att kjegla for så å springe tilbake for å skrive ordet i boka si. • Etter ei viss tid går vi igjennom orda saman, eller dei kan jobbe saman i par og rette kvarandre.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Dette blir brukt som repetisjon når vi har jobba med sj-ord ei stund.

Første lese- og skriveopplæring

Fra Kroken skole

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal trekke bokstavlyder sammen til ord under lesing
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Alfabetplakater • Fluesmekkere • Bildekort
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Heng opp alfabetet på en vegg eller legg det utover på bakken. Læreren står et stykke unna med en bunke bildekort • Læreren viser elevene et bildekort av for eksempel en sel. Da skal eleven løpe bort å slå på den bokstaven som er førstelyden i ordet med fluesmekkeren
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene kan deles i grupper. Hver gruppe får en bunke med bildekort. Så bytter de på å løpe med fluesmekkeren å slå på bokstaven.

Leseforståelse

Fra Kroken skole

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal kunne lese med sammenheng og forståelse.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Bildekort • Kort med setninger som passer til bildene.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Lag bildekort og setningskort som passer sammen. • Del elevene i grupper. • Hver gruppe får en haug med bildekort og setningskort. • Elevene skal løpe å hente kortene. Kun et kort hver gang. • Når alle kortene er hentet skal de lese på setningskortene og finne bildekortet som passer til.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Lag en hinderløype de må gjennom for å få tak i kortene.

Bildekort

Fra Stridsklev skole

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke tekstopplevelse gjennom lek, sang, tegning, skriving, og andre kreative aktiviteter. • Lek med rim, rytme og lytte ut språklyder og stavelser. • Trekk bokstavlyder sammen til ord under lesing og skriving.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Bildekort (3-bokstaver) • Korker med tallene 1-3. • Kurver/bøtter
Kort beskrivelse av aktiviteten	<p>Staffet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sett en kurv med korker, og en med bildekortene på en rekke. I enden ligger det bokstaver på bakken. Eleven løper og henter et kort, løper videre og finner en kork (med et tall). 1. første lyden, 2. midtlyden og 3. siste lyden. Tilslutt finner de riktig lyd og legger det i en kurv. Løper tilbake og veksler med en ny fra laget sitt.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Max 4 elever pr lag for å unngå så mye venting.

Fra Klevstrand skole

v/ Unni Haugen, Liv og røre
kontakt

Begreper

Fag: Norsk og matte

Trinn: 1.– 4. klasse   5.–7. klasse   8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Stigende synkende rekkefølge, begrepene lavest- høyest, alfabetet, måneder.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Kort
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene står på rekke ute i skolegården. • Lærer sier: still dere på rekke etter hverandre etter hvor høye dere er. Fra lavest til høyest. • Lærer sier: still dere i alfabetisk rekkefølge etter fornavn/etternavn. • Lærer sier: still dere i rekkefølge etter når dere har bursdag. • Lærer sier: Gir elevene hvert sitt kort – stigende synkende rekkefølge.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteten passer i klasse og i grupper på 6-10 og man kan ha konkurranse – hvilket lag klarer oppgaven først. trane god/dårlig vinner/god dårlig taper.

Rettskriving

Fra Stridsklev skole

v/ 6.trinn

Fag: Norsk/ Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Rettskriving
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Kjegler • Papirlapper med ord som skal øves på • Teip • Skjema til å fylle inn ordene • Blyanter og viskelær
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene blir delt inn i grupper • Kjeglene blir plassert ute på et gitt område • Hver kjele har et ord teipet innunder seg • En og en elev løper, finner et ord under en kjele, memorerer ordet, løper tilbake og skriver ordet inn i skjema.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Lærer har fasit

Areal og omkrets

Fra Brattås skole

Fag: Matematikk/kroppsøvning

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke målinger for areal og volum i praktiske situasjoner
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Linjaler • Blyanter • Ruteark • Terninger
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Del inn i grupper på to eller tre. • En elev løper og kaster 2 terninger, f.eks 3 og 4. Lengde blir da 7 cm. • Neste elev løper og kaster f.eks 5 og 1. Gruppen skal da konstruere ett rektangel med lengde 7 cm og bredde 6cm. • De bruker da formelen for å regne ut Areal. De skal også regne ut omkrets. • Dette kan også gjøres med andre geometriske figurer.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk store terninger • Gi gruppemedlemmene hvert sitt ansvarsområde

Klesklypekort

Fra Brevik
oppvekstsenter

v/ Aina Omdal

(fortinnvis i tallområdet 0-20) (addisjon/subtraksjon + nabotall)

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • utforske tal, mengder og teljing i leik, natur, biletkunst, musikk og barnelitteratur, representere tala på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane. • eksperimentere med teljing både framlengs og baklengs, velje ulike startpunkt og ulik differanse og beskrive mønster i teljingane. • Utforske den kommutative og den assosiative eigenskapen ved addisjon og bruke dette i hovudrekning • utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løyse problem frå leik og eigen kvardag. • plassere tal på tallinja og bruke tallinja i rekning og problemløysing.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdragskort (bør lamineres) • Klyper
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal gå/løpe/hinke/hoppe fra A-B bort til bunken med oppdragskortene (kortene har svaralternativer). • Eleven velger et kort, løser oppgaven og setter klypen på riktig svar. • Deretter løpe tilbake til start (enten for å snu der, veksle med en annen om det er stafett evt gjøre et oppdrag der eller «hvile» til lærer sier fra når neste oppdrag settes i gang). • Kan kjøres som fellesaktivitet der elevene deltar samtidig og løser de oppgavene de rekker inntil det er tomt for oppdragskort.

	<ul style="list-style-type: none"> • Eller den kan kjøres som stafett. Her kan man variere selv hvordan man organiserer, til bunken er tom, til alle på laget har løst x antall kort mm, eller differensieres ved ulike vanskelighetsgrader på oppgavene.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Lurt at kortene lamineres. • For at elevene selv skal kunne kontrollere svaret kan man ha satt en liten prikk med tusj bak på kortet, på den riktige plassen for klypen. Men man må da passe på at elevene er ærlige og ikke jukser ved å se bak på kortet før klypen er plassert på. • Oppdragskortene har ulik vanskelighetsgrad og kan derfor differansieres.

Vedlegg 1: Klesklypekort

Klokkestafett

Fra Bø skule

v/ Monica Fagerheim, lærer

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Lese av, og skrive, tid analogt og digitalt
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Analoge/digitale klokker på papir • Blyant/tusj
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.time-for-time.com/worksheetmaster.htm • Gå inn på linken og fyll inn klokkeslett og velg om elevene skal skrive om fra digitalt til analogt, eller begge deler. Skriv ut et sett med oppgaver til hvert lag. • Elevene jobber i lag. Løper frem til oppgavebunken, løser en oppgave og tar den med tilbake til laget. Nestemann gjentar til alle oppgavene er løst.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Legg inn et hinder de må over, under, rundt eller gjøre før de kommer frem til oppgaven. • Du bestemmer om eleven skal løse oppgaven i samarbeid med gruppa eller om de skal løse hver sin. • Hvis man laminerer klokkeoppgavene kan eleven skrive med white board-tusjer.

Multihopp

Fra Kyrkjebygda
oppvekstsenter

v/ Even Holskar, rektor

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Representere multiplikasjon på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Hoppetaug og gongestykka i den lisle multiplikasjonstabellen.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Kvar elev får kvart sitt hoppetaug. Dei trekk gongeoppgåver frå ein boks og skal hoppe talet som svaret er på reknestykket.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Denne kan gjerast individuelt som ei kort avveksling mellom oppgåver i timen eller felles med heile gruppa/klassa.

Opp og ned med terning

Fra Kyrkjebygda
oppvekstsenter

v/ Even Holskar, rektor

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løse problem frå leik og eigen kvardag
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Stor skumterning med tal frå 0-10 • Skrivetavle og tusj (whiteboard)
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppestørrelse 2-4. Kvar gruppe får utdelt ein terning og i tavle. Alle gruppene starter på 0 poeng. Målet er å addere saman terningkasta opp til 50 for så å subtrahere kasta ned til 0. ein skriv opp tala på tavla, mens dei reknar i hovudet.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • For meir bevegelse kan ein legge terningane eit stykke unna, slik at dei må springe att og fram mellom kvart kast.

Skattejakt med koordinater

Fra Flatdal
oppvekstsenter

v/ Kristin Kusslid, lærar

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse   5.–7. klasse   8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Eksperimentere med og forklare plasseringar i koordinatsystem(3. trinn). • lage og bruke kart for å orientere seg i kjent terreng(etter 4. trinn) • bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø(etter 7. trinn)
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ark med koordinater som ein skal finne, og som ein skriv inn bokstavane på. • Kart over eit område, gjerne skuleplassen inndelt i ruter og koordinater • Blyant og viskel
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Plassere ut lappar med bokstavar på dei gitte koordinatane. • Elevane får utdelt kart med koordinater på, og får vite kva for koordinater det ligg bokstavar på. Du kan velge om elevane skal trekke med seg ein bokstav frå kvar plass, eller om dei skal skrive den ned på arket dei har fått. Ordet kan gjerne bli til eit ord/plass der det ligg ein skatt. Eller dei skal komme fram til ei hemmeleg melding.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • For å gjere det litt vanskelegare kan dei måtte stokke om på bokstavane for at ordet skal gi mening.

Fra Lunde 10-årige skole

v/ Trude Nordh, Liv og røre
ressurs

Subtraksjon med låning, og addisjon med tierovergang

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Sifferets verdi • Tall fra 0-10000 • Subtraksjon med flersifra tall • Subtraksjon med låning og tierovergang • Addisjon med flersifra tall og tierovergang
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Blyanter, en til hver gruppe • Skrivebok eller ark • Tall kort fra 1 til 9
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal deles i grupper på to, tre eller fire. • Deretter skal de løpe en og en for å hente et og et siffer til de har et tresifra, eller tosifra tall. • Elevenes oppgave blir å lage et tall der det største sifferet er først, deretter det mellomste og til slutt det minste. Dette skal skrives øverst på arket • Deretter skal de snu tallet så det minste sifferet kommer først så det mellomste og til sist det største. De skal finne differansen mellom de to talla ved å subtrahere det minste fra det største tallet. • Det går også fint å bruke denne oppgava til å addere de to talla de har fått • Så starter de på nytt

Tips!

- Det kan være lurt å gjøre dette på tavla noen ganger før elevene starter
- Lurt å være i nærheten av de som strever med subtraksjon med låning

Fra Midtbygda skole

v/ Toril T. Brønstad og Heidi
Flatebø

Tallinjen fra 0-1000

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive likskap og ulikskap i samanlikning av storleikar, mengder, uttrykk og tall og bruke likskaps og ulikapsteikn. • Læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> ○ Elevene skal lære å telle til 1000 og kunne plassere tallene mellom 0-1000 rett på tallinjen.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Tallinjer fra 0-1000 (2 elever pr. tallinje) <ul style="list-style-type: none"> ○ 10 meter lang voksduk klippet i strimler på 20 cm bredde og markert med tallene 0, 50, 100, 150 osv til 1000. • Tallkort med hele hundrere (100, 200, 300 etc) • Tallkort med hele tiere (10, 20, 30, 40 etc) • Tallkort med enere (1, 2, 3, 4) • 3 kurver til tallkortene (en til hundrere, en til tiere og en til enerne) • Tallkort med vilkårlige tall fra 0-1000 (eks: 345, 789, 274 etc)
Kort beskrivelse av aktiviteten	<p>Del 1: Hundre og hundre på tallinjen Tallinjene ligger på bakken ute eller gulvet inne. Elevene går/hopper tallinjen (ved siden av) og teller hver hundrer og sier tallet høyt til seg selv/læringspartneren sin. Elevene starter på 0, går/hopper ett steg til 100, deretter til 200, 300 etc. Når eleven har kommet til 1000 løper han/hun/læringspartneren til start og begynner forfra igjen.</p> <p>Del 2: Femti og femti på tallinja Tallinjene ligger på bakken ute eller gulvet inne. Elevene går/hopper tallinjen (ved siden av) og teller hver 50 og sier tallet høyt til seg selv/læringspartneren sin. Elevene starter på 0,</p>

	<p>går/hopper ett steg til 50, deretter til 150, 200, 250 etc. Når eleven har kommet til 1000 løper han/hun/læringspartneren til start og begynner forfra igjen.</p> <p>Del 3: Hundre, ti og enere på tallinjen Tallinjene ligger på bakken ute eller gulvet inne. Eleven/læringspartnerne trekker et tallkort fra hver av de tre kurvene: et tall fra 100-kurven, et fra 10-kurven og et fra enerkurven. Eks. $200 + 30 + 4$. Eleven/læringspartnerne legger tallene sammen til et tall (her 234), løper bort til rett sted på tallinjen og legger tallkortene ned rett sted. Deretter henter eleven/læringspartnerne nye tallkort fra tallkurvene. Slik fortsetter leken.</p> <p>Del 4: Tallstafett Tallinjene ligger på bakken ute eller på gulvet inne. To og to elever deler en tallinje. Tallkort fra 0-1000 ligger på ene siden av rommet/uterommet. På signal løper den ene av elevene bort for å hente et tall, løper deretter for å plassere tallet rett på tallinjen. Eleven bytter så rolle med læringspartneren sin via et high-5. Elevene fortsetter til det er tomt for tallkort eller på signal fra læreren. Elevene dobbeltsjekker om tallene er riktig plassert på tallinjen.</p> <p>Del 5: Tallstafett med avlesning Lignende stafett som over. Forandring: Eleven som trekker et tallkort, stiller seg på riktig sted på tallinjen og peker hvor på tallinjen tallet er. Læringspartneren løper til medeleven sin og forteller hvilket tall eleven har trukket ved å lese på tallinjen (ikke tallkortet). Når eleven har gjettet riktig, legges tallkortet ned på tallinjen og elevene bytter roller. Leken fortsetter til det ikke er flere tallkort igjen eller på signal fra lærer.</p>
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Dersom det blåser ute kan det være lurt å legge noen steiner på tallinjen. • Tallkortene kan festes på tallinjen med klesklyper dersom det blåser.

Addisjon

Fra Kroken skole

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løse problem fra lek og egen kvardag.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Store terninger • Ark som er oppdelt i 50 ruter.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles i mindre grupper. Eks. 3 elever på hver gruppe. • Hver gruppe får en terning og et ark med ruter. • De starter med å kaste terningen. Får de 3 på terningen skriver de 3 i første rute. • Så kaster de terningen på nytt. Da skal de addere tallet de fikk på terningen nå med tallet som står i ruta før. Så hvis de fikk fire nå blir det 3+4. Da skriver de 7 i neste rute. • Sånn fortsetter det oppover så langt de klarer.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • La elevene være «stasjonert» på den ene siden av en bane og legg terningene på den andre. Da må de løpe bort til terningen.

Engelsk og addisjon

Fra Tveit skule

v/ Anders G. Berg

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke noen vanlige småord, høflighetsuttrykk og enkle fraser og setninger for å få hjelp til å forstå og bli forstått
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ark med navn på alle i klassa • Blyant • Ark med standard fraser på engelsk, som elevene kan støtte seg. Fint å bruke tavle eller smartboard eller at elevene skriver ned setningene.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene blir tildelt et hemmelig tall som de avslører når de blir spirt på engelsk. De skal spørre og svare mest mulig på engelsk.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Tallene kan være vanskelige eller enkle etter ønske. 2, 5 og 10 gi enkel addisjon. Flere ulike og større tall stiller større krav til addisjon/ oppstiltaddisjon samt til å kunne tallene på engelsk.

Vedlegg 2: Skjema engelsk og addisjon

English, guess an animal

Fra Tveit skule

v/ Anders G. Berg

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke noen vanlige småord, høflighetsuttrykk og enkle fraser og setninger for å få hjelp til å forstå og bli forstått • Uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon • Følge regler for rettskriving, ordbøyning og setningsstruktur
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ark med navn på alle i klassa • Blyant • Eventuelt ark med standard fraser på engelsk, som elevene kan støtte seg. Fint å bruke tavle eller smartboard eller at elevene skriver ned setningene.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Poenger er å finne ut hvilket dyr de andre i klassen er • Alle beveger seg rundt i klassen og intervjuer hver andre og skriver ned hvilke dyr de andre har • Elevene velger et dyr de ønsker å være. Skriver ned 5 til 10 setninger om dyret på engelsk.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Med litt endringer, kan denne aktiviteten brukes fra 4.- 10.

Vedlegg 3: Skjema, guess an animal

Lese og kjenne att ord og uttrykk i ein dialog

Fra Seljord barne- og ungdomskule

v/ Olaug Barstad Slinde,
kontaktlærer

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Lese og forstå ord og uttrykk knytta til skule og kvardagsrutinar. • Fysisk aktivitet kvar dag.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Explore 4, My Textbook • Lappar med ferdigskrive engelske setningar (fem ulike fargar til fem grupper og med 3 elevar på kvar gr.).
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevane har jobba med ein tekst i leseboka. • Elevane skal hente ein og ein lapp med setningar på. • Når alle lappane er henta, skal dei sortere dei slik at teksten blir slik som han er i Textbook(elevane brukar boka til hjelp).
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Kjører denne leiken to gonger. Andre gongen får ikkje elevane bruke Textbook som hjelp.

Bygg tal med naturmaterialar

Frå Folkestad skule

Tone Mikelborg

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Forma på tala 0-6
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Eit eigna uteområde, i skulegard eller i skogen. Må vere lett å finne kongler, småstein, blad osv
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevane får instruksjonar, dei får beskjed om å samle mest mogleg blader, småstein, kongler osv innanfor eit tidsrom. Den som styrer aktiviteten bles i ei fløyte, alle samlar inn så mykje materialar som dei kan og legg i ein haug som er deira. • Når den som styrer aktiviteten bles i fløyta att, skal elevane stoppe «sankinga». Då får dei beskjed om å byggje eit valfritt tal mellom 0 og 6. • Den som styrer aktiviteten tek bilete av figuren for å dokumentere. • Desse bileta kan ein til dømes sjå på i samlingsstund dagen etter.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Dette kan og vere ei samarbeidsoppgåve, for to og to eller ei større gruppe. • Ein kan bygge tal, men det er og ei fin oppgåve med tanke på å bygge bokstavar.

Sorteringsoppgave

Fra Sannidal skole

v/ småtrinnet

Fag: Matematikk (kan brukes i flere fag).

Trinn: 1.– 4. klasse   5.–7. klasse   8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske, tegne og beskrive geometriske figurer fra sitt eget nærmiljø og argumenter for måter å sortere de på etter egenskaper (etter 2.trinn) • Utforske, beskrive og sammenlikne egenskaper ved to- og tredimensjonale figurer ved å bruke vinkler, kanter og hjørner (etter 4. trinn)
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Geometriske figurer (klinkekuler, doruller, limstift, terning osv) • Bokser å sortere i. • Bilder av figurene (Til å henge på boksene).
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Sortering av geometriske figurer (romfigurer). • De geometrisk figurene legges spredt på bakken, elevene henter en og en, og sorter i riktig boks. • Når de geometriske figurene er sortert, samles vi rundt boksene og diskuterer hvorfor figurene hører til i den boksen.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Denne øvelsen kan brukes i flere fag. (Ordklasser, gangetabellen, etter farger osv)

Demokrati og medborgerskap

Fra Borge skole

v/ Tine Vik, lærer

Fag: KRLE og samfunnsfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

<p>Aktiviteten dekker følgende kompetansemål</p>	<p>KRLE, etter 4. trinn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn <p>Samfunnsfag, etter 4. trinn</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektere over kven som har makt, og kva eit demokrati er, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å påverke avgjerder
<p>Utstyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Post-it lapper • Skrivebok og blyant til hver elev
<p>Kort beskrivelse av aktiviteten</p>	<p>Stafett</p> <p>Forberedelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3-4 elever pr. lag, og startpunkt er stedet hvor oppgavene besvares. Alle elever har skrivebok og blyant liggende ved startpunktet. • Post-it lapper plasseres et stykke vekk fra startpunktet, og lappene ligger på et hentepunkt. På hver lapp står det et ord som passer til kompetansemålene ovenfor og til temaet «Demokrati og medborgerskap». <p>Eksempel på ord brukt i 4. trinn er elev, medelev, borger, medborger, medvirkning, familie, samfunn, demokrati, makt og egenskap. Hvert lag fikk 10 post-it lapper hver:)</p> <p>Start</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle på laget løper på startsignal samtidig, for å hente en post-it lapp. • Alle på laget må sammen bli enige om hvilken post-it lapp de skal velge, for de kan kun hente en post-it lapp av gangen. • Alle på laget løper tilbake, og tar fram skrivebok og blyant. • Alle på laget skriver en forklaring på hva ordet betyr. Flott med samarbeid!

	<ul style="list-style-type: none"> • Alle på laget løper for å hente ny post-it lapp når alle har skrevet ferdig osv. <p>Avslutning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle er ferdige når alle har svart på alle oppgaver • Hvert lag velger to av ordene som de grundig forklarer til de andre lagene. • Felles opprydding etterpå.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføres som en oppstart til nytt tema. • Ord som skal forklares kan gjennomføres muntlig rett i forkant av øvelsen. • Bruk lappene slik at de som strever kan få tittelhjelp. • Gjør stafetten på samme måte, men lag spørsmål der svaret er ja eller nei med begrunnelse. Et eksempel på spørsmål kan være «Har alle mennesker en familie?». Kan gi grunnlag for gode diskusjoner.

Undervisningsopplegg 5. – 7.trinn

- sortert etter fag

Fra Tveten skole

Åsmund Steinsholt og Geir
Øverbø, ressurslærere

Avisuttrykk

Fag: Norsk, samfunnsfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål. • Demokrati/medborgerskap/Samfunnsengasjement
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Kjegler, erteposer,, (hinder). Kopier (evt.laminerte ark),, se vedlegg. • Nok kopier slik at alle grupper finne riktig ord.
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene løper, kaster ertepose i bøtte og hopper over et hinder, og samler tilsammen 11 forskjellige avisord-/utrykk. • Gruppene (3-4 elever pr.gruppe) plasserer ordene i riktig setning. • Gjennomgang felles til slutt. Alle gruppene leser opp sine setningsforslag.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Vi valgte en kort uketest fredag der disse ordene manglet. Dette fikk de vite om på forhånd, slik at elevene visste at det var lurt å følge godt med.

Vedlegg 4: Avisuttrykk

Fra Siljan ungdomsskole

v/ Charlotte H.S., lærer

Løpende adjektivhistorie

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, (tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster)
Utstyr (se vedlegg)	<ul style="list-style-type: none"> • Lapper med h.h.v. navn/substantiv, adjektiv, verb og preposisjonsuttrykk • A3-ark med ordklassetabell + blyanter • Plakater med huskereglar
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Del inn i grupper på tre-fem elever og finn en åpen plass som arena • Lappene med ordklasser legges hult til bult et stykke unna startstreken. Her kan plakaterne med huskereglar også ligge/henge • Hver elev på gruppen blir tildelt en ordklasse de skal lete etter blant lappene. Dette kan rullere i løpet av aktiviteten • Én og én elev fra hver gruppe løper for å finne en lapp med sin kategori • Vel tilbake hos laget skriver de ordet sitt i riktig kolonne i tabellen • Når alle lappene er hentet, eller lærer avslutter, leser man opp setningene i plenum
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk gjerne tid i forkant på å la elevene finne på ordene som skal stå på lappene

	<ul style="list-style-type: none"> • Setningene kan brukes som utgangspunkt for arbeid med setningsanalyse og setningsoppbygging, eller som inspirasjon til tekstskriving • Aktiviteten illustrerer også effekten av å krydre språket med adjektiv
--	---

Vedlegg 5: Løpende adjektivhistorie

Frå Tørdal skule

v/ Kari Anne Voje, lærar

T-pot (By og land) ordklassa substantiv

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke fagspråk og kunnskap om ordklasser og setningsoppbygging i samtale om egne og andres tekstar
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Skrivesaker • A4-ark med skjema • A3-ark med skjema • Lappar/liste med dei mest bruka bokstavane (abdefghijklmnoprstuv)
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Dele inn i grupper på 3-4 elevar. • Alle gruppene skal ha ein base like langt frå lærar, der dei har det lille skjemaet og skrivesaker. • Ved basen til læraren ligg det store skjemaet med skrivesaker til kvar gruppe. • Lærar trekker ut ein bokstav og seier han høgt. • Elevane finn eit ord som passar i ei av kollonene på arket. • Ein elev spring fram og noterer på det store arket. • Eleven spring tilbake til gruppa. • Neste person spring med nytt ord. • Slik held dei på til alle rutene i første rad er fylt ut. • Den først gruppa som er ferdig ropar T-pot. Då går me saman gjennom alle ord og setter poeng. 3 poeng for ord som ingen andre har. 2 poeng viss to grupper har likt ord. 1 poeng viss fleire grupper har likt ord. Tomm rute gjer ingen poeng. Det blir bare poeng på særnamn med stor bokstav og

	<p>samnamn med liten forbokstav.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nå kan læraren trekke ny bokstav. • Her kan ein avtale på førehand at me tar 5 bokstavar eller me holder på til klokka er ...
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Kan byttast ut med andre ordklasser og emne. • Alle gjennomføre ei runde i klasserom så ein sikrar at alle har skjønt kva ein skal gjere.

Vedlegg 6: T-pot (By og land)

Fra Heistad b.skole

v/ Tone Sønslie,
kontaktlærer 6.trinn

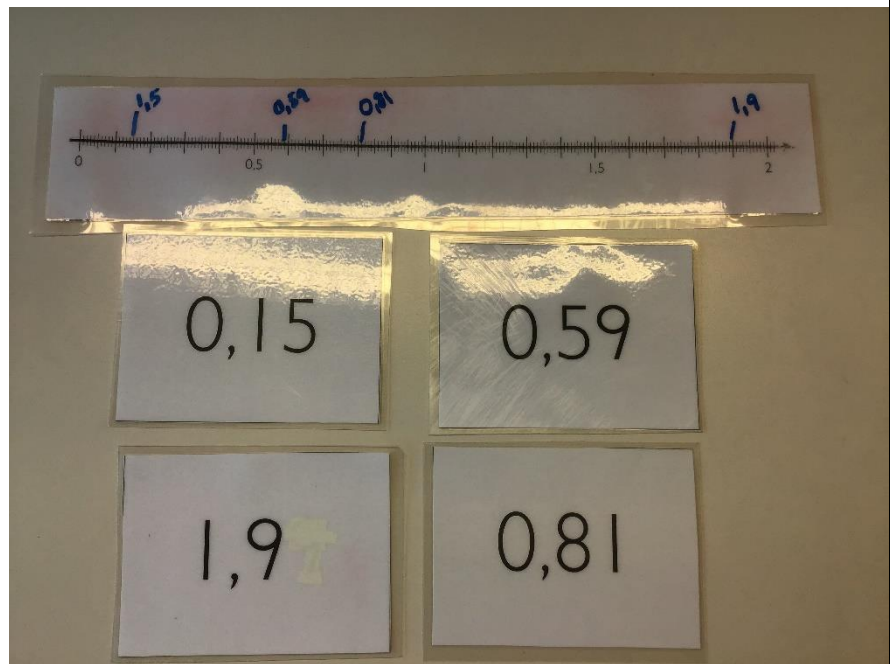
Tallinje

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • utforske, namngi og plassere desimaltal på tallinje • utforske strategiar for rekning med desimaltal og samanlikne med reknestrategiar for heile tal.
Utstyr	<p>Tallinje fra 0-2 (må inneholde tideler). Kan selvfølgelig være lenger.</p> <p>Tallkort med tall som ligger mellom 0 – 2.</p> <p>Tusj</p>
Kort beskrivelse av aktiviteten	<p>Elevene deles inn i grupper på 2-4 st.</p> <p>Hver gruppe får hver sin tallinje.</p> <p>Tallkortene ligger et stykke unna.</p> <p>Elevene løper og henter et kort. Finner tallet på tallinje, og skriver med tusj hvilket tall de fant.</p> <p>Bruker ca 15 min.</p> <p>Hvor mange kort klarer de å hente og notere ned</p> <p>Utfordring: summere opp tallene til slutt. Hvem fikk høyest poengsum?</p>

Tips!

Fra Sannidal skole

Krig med gangetabellen

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Skal utforske multiplikasjon med telling • Utvikle og bruke ulike strategier med regning med positive tall
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Laminerte fargede ark med komplette gangen med hvert tall; hele 5-gangen, hele 8-gangen • Et område til å løpe fritt på
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene øver på gangetabellen • Alle mot alle i «Krig» • Alle får utlevert tre laminerte kort med ulike gangetabeller. • Elevene løper på et anvist område. • Tar hverandre. Den som blir tatt
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Dette er kun drill; selve innlæringen av gangetabellen må foregå mer pedagogisk med forskjellige læringsstrategier • Lurt å ikke fargekode den lille og den store multiplikasjonstabellen. • Alle må sprite hender og så vasker vi de laminerte tabellene etter bruk.

Kongler i mønster

Fra Stridsklev skole

v/ mellomtrinnet

Fag: Matematikk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> Lage rekneuttrykk til praktiske situasjonar og finne praktiske situasjonar som passar til oppgitte rekneuttrykk.
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> Steiner/kongler/pinner
Kort beskrivelse av aktiviteten	<p>Gjennomføring av aktiviteten</p> <ul style="list-style-type: none"> Læreren presenterer oppgaven muntlig. Elevene kan be om å få opplysninger gjentatt og eventuelt notere stikkord. Finn 30 kongler. Fordel konglene i fem grupper etter følgende opplysninger: I den første og den andre gruppen er det til sammen 14 kongler. I den andre og den tredje gruppen er det til sammen 10 kongler. I den tredje og den fjerde gruppen er det til sammen 9 kongler I den fjerde og den femte gruppen er det til sammen 12 kongler. <p>Hvordan tenkte dere for å finne antall kongler i hver gruppe?</p> <p>Etterarbeid (inne) Elevene gjenskaper aktiviteten, og presenterer løsningene for hverandre. Har alle tenkt likt? Lag lignende oppgaver til hverandre.</p>
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> Hvis elevene synes det er vanskelig kan man hjelpe til ved å fortelle hvor mange det skal være i første gruppe.

Fra Stridsklev
ungdomsskole

v/ Marie E. Syljuåsen

Adjektiver og adverb

Fag: Engelsk, engelsk fordypning

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • Bruke sentrale mønster for uttale, intonasjon, ordbøyning og ulike setningstyper i kommunikasjon • Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • 2 sett med adjektiv og adverbkort • Eventuelt kjepler for å markere basene til lagene
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles inn i 4 lag, som står ved hver sin kjeple. Et stykke unna legges kortene med adjektiv og adverb- 2 lag deler ett sett. Lærer står et stykke bak kortene. • Elevene løper opp til kortet i par- plukker opp et kort- avgjør om det er et adjektiv eller adverb, lager en setning med ordet og løper så til lærer og forteller dette. Deretter tar de med seg kortet tilbake til laget sitt, og nytt par løper ut. • Aktiviteten kan vare i en bestemt tid eller til det er tomt for kort
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • «Ekstrapoeng» for å gjøre om ordet til adjektiv/adverb • Kan lage konkurranse ved å telle opp ordene etterpå • Bruke «Terningen anbefaler» for ekstra aktivitet til/fra kortene som skal hentes

Vedlegg 7: Adjektiver og adverb

Helle skole

v/ Tommy Rugseth

Engelske gloser og setninger

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • følge regler for rettskriving, ordbøying og setningsstruktur
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ark med engelsk gloser og setninger • Ark til å skrive på • Blyant og viskelær
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene jobber to og to ute i skolegården • Elevene leser en glose på et ark som henger på et egnet sted i skolegården • På samme ark får elevene tre setningsalternativer. Glosa passer inn i en av setningene • Elevene skriver de riktige setningene på et ark, og tar med arket ferdig utfylt og leverer det til lærer
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> •

Fra Helle skole

v/ Tone T. Olsen,
Ressurslærer

Stand up for yourself

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • (Engelsk) • Utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Liste over utsagn
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal sitte ved pultene sine • Lærer (eller en elev) sier utsagnene på engelsk • Elevene skal reise seg opp hvis utsagnet stemmer •
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> •

Vedlegg 8: Stand up for yourself

Substantiv, entall og flertall

Fra Kragerø skole

v/Monica Sundbø

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke ulike situasjoner, arbeidsmåter og læringsstrategier for å utvikle egne ferdigheter i engelsk. •
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ordkort med et engelsk substantiv på hver. • Skrivebok til hver gruppe. • Blyanter, viskelær
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Klassen deles i grupper av fem. Da «må» de samarbeide med alle på gruppa i løpet av økta. Ordkortene ligger midt på skoletomta. Gruppene er stasjonert på «alle» sider. De løper to og to og henter ordkort. Når de kommer tilbake skriver de to ned substantivet, også i flertall. For eksempel car-cars • I neste runde henter de et ordkort og lager en setning med det f.eks We have a red car in the garage. • På slutten av økta går gruppa gjennom det de har skrevet, og da retter de eventuelle feil.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Bruker bøker når elevene skal skrive eller regne. Mye enklere enn ark som «blåser bort/blir våte». • Kan også ha bilder av substantiv, eller skrive de på norsk slik at elevene må finne ordet på engelsk selv.

Land og hovedstad- lotto

Fra Drangedal 10-årige
skole

v/ Heidi Kåsa, lærer

Fag: Geografi

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Lottokort med hovedsteder og land • Skrivesaker og ark til læreren
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Lærer legger ut en god del lottokort på bakken. • Elevene trekker to lottokort med ulike bilder på, og sier de til lærer som skriver ned • De skal springe rundt skolen, og huske hva de hadde valgt. Lærer sjekker lista si. • Så to nye kort, og ny runde • Man kan også pugge for eksempel land og hovedsteder i Europa. Ha en liste der elevene selv velger hvor mange den vil huske, og forteller lærer når de har sprunget en runde
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • For å gjøre det vanskeligere, kan de velge flere kort

Artsbestemme planteetarar og rovdyr

Frå Gimle skule

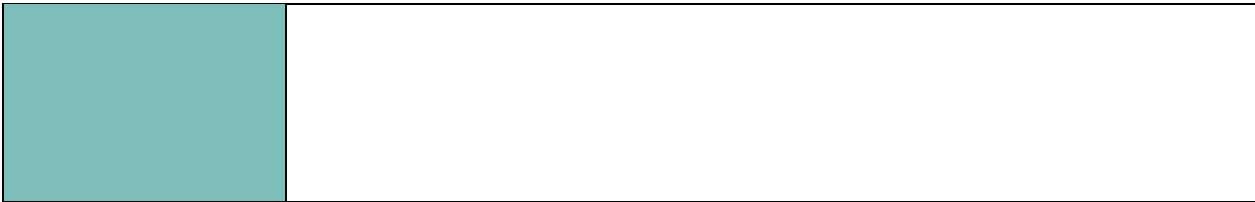
v/Ingun Momrak-Haugan

Fag: Naturfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Har gått gjennom ulike plante og treslag tidlegare, no er det dyreartar. Det neste blir fotosyntesen og økosystemet. Dette er då ein del av det store kompetansemålet: • Utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Vedlagt kopieringsoriginalar av dyr og dyrespør, dyrenavn og dyregruppe som kan laminrast. • Dyrenavnet kan vere på lapp med annan farge • Kopiere opp rett tal rovdyr, planteetar, åtseletar (etter kor mange det er av kvar)
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Dele elevane inn i små grupper, slik at det er like mange grupper som dyreartar vi jobbar med • Spre alle lappane utover eit område med baksida opp, alle gruppene står på utsida av ringen med lappar. • Dei spring inn og hentar eit kort om gongen, fyrst eit med dyrenavnet (lapp med annan farge) • Nestemann spring inn, snur eit kort og ser om det passar til dyret dei har. Om det passar, tek dei kortet med seg, om det ikkje passar så snur dei det og spring tilbake. • Held fram med dette til alle har funne det som høyrer til dyret sitt. • Om ein vil kan ein ha gjenstandar (ramsa opp nedanfor) som passar dyret deira.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Elggevir, reinsdyrgevir, rådyrgevir, bjørnesporavstøyping, reveskinn, ulveskinn, grevlingskinn, beverpinne.

Vedlegg 9: Artsbestemme planteetarar og rovdyr

Fra Helle skole

v/ Mia Heia, 5. trinn

Samenes og nasjonale minoriteters historie og retter

Fag: Samfunnsfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere rettar samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg har i dag
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Utstyr for å lage hinderløype • Faktakort om hver minoritet • Erteposer med bokstaver
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles i grupper. • Grupper av elever lager faktakort om sin minoritetsgruppe. Disse presenteres for klassen sammen med en rett som er aktuell. • Elevene får i oppgave å lage en hinderløype f.eks. på tvers av en fotballbane. • Lærer legger ut forbokstaven til hver matrett og faktakortene i enden av hinderløypene. Elevene løper gjennom for å finne en bokstav, løper tilbake til sin gruppe og finner ut hvilken rett som begynnes på akkurat den bokstaven. Skriver ned matretten. En annen elev løper tilbake for å finne riktig fakta som hører sammen med retten. Så starter de med ny bokstav og ny rett.

Tips!

- Kan være lurt å la elevene få et skjema ferdig som de kan fylle ut i.
- TPO: All informasjon står på arket, elevene trekker streker.
- Husk å minne elevene på å legge fra seg bokstaven når de har sett på den.

Undervisningsopplegg 8. – 10.trinn

- sortert etter fag

Foto: Sondre Bilet

Sant eller usant- novelle

Fra Tveten
ungdomsskole

v/ Sandro E. Occhipinti

Fag: Norsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Ark med utsagn • Ark til å fylle inn svar • Skriveunderlag • Blyanter
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Del inn i grupper. Hver gruppe får et ark med bare ruter med tall. Et stykke unna legger du arkene med utsagn om noveller og virkemidler • Gruppa sender ut en person for å lese og memorere et utsagn. Gruppa skal så bli enige om å skrive sant eller usant på tilsvarende rute i det tomme skjemaet. • Ny person sendes ut for å lese og memorere et utsagn osv.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> •

Vedlegg 10: Sant eller usant- novelle

Fra Heistad skole

v/ Inger-Helen, ressurslærer

Mimestafett med sterke verb

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke sentrale mønstre for rettskriving, ordbøyning, setnings- og tekstbygging i produksjon av tekst
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Skjema for verb • Liste over hvordan bøye sterke verb (fasit) • Lapper med verb som skal mimes • Bokser til å legge mimelappene i • Noe å skrive med
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles inn i lag på ca 5 • Elevene fyller ut verb de vil at andre lag skal mime og bøye, på lapper • Laget lager seg en egen fasit (for å kontrollere motstanderlaget og vise at de selv kan bøye verbene de velger) i eget skjema (se vedlegg) • Lagene legger lappene sine hos laget til høyre for seg selv. Kontrolløren går også hit. • Elevene står på rekke i en ende av rommet. En på laget står på den andre siden. Her står også kontrolløren fra motstanderlaget som gav denne gruppa mimelapper. Førstemann i rekka trekker et verb, løper opp til en på laget og mimer. Når makker gjetter riktig, skal han/hun bøye dette riktig i skjemaet, skriftlig. Dersom man er usikker, kan man løpe for å sjekke fasit. (Men taper dermed tid, fordi denne ligger et godt stykke unna der selve aktiviteten foregår) • Kontrolløren fra motstanderlaget sørger for at ingen snakker sammen, og at ingen løper til veksling før verbet er riktig utfylt. • Deretter løper man og veksler med nestemann på laget. • Målet er å bli først ferdig med sitt skjema.

Tips!

- Oppfordre elevene til å velge «vanskelige» verb som taktikk for å vinne
- La elever som er ukomfortable med selve aktiviteten være «kontrollører»
- Dersom ingen ønsker å være kontrollører, kan dette også rulleres på

Vedlegg 11: Mimestafett med sterke verb

Hentestafett med phrasal verbs

Fra Siljan ungdomsskole

v/ Hilde BS, lærer

Fag: Engelsk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • uttrykke seg med flyt og sammenheng med et variert ordforråd og idiomatiske uttrykk tilpasset formål, mottaker og situasjon • utforske og beskrive noen språklige likheter og ulikheter mellom engelsk og andre språk eleven kjenner til, og bruke dette i egen språklæring
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • en liste per gruppe med phrasal verbs (eller andre begreper) • blyant og papir • ev. pc for å slå opp og finne betydningen
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • plassér listene et stykke unna startstreken • del klassen i grupper og la dem stille opp ved startstreken • én elev fra hvert lag løper frem til lista, memorerer ett punkt, løper tilbake og skriver ned verbet på papiret • når hele lista er «hentet» skal gruppa oversette uttrykkene til norsk
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteten er et fint utgangspunkt for å snakke om idiomatiske uttrykk – de færreste av disse verbuttrykkene kan oversettes ord for ord • Dette opplegget kan brukes med gloser, læringsmål, begreper eller annet som skal oversettes eller forklares

Vedlegg 12: Hentestafett med phrasal verbs

The English Mystery History Tour

Fra Kjølnes
ungdomsskole

v/ Marianne Øverbø, adjunkt

Fag: Engelsk + tverrfaglig (Her: samfunnsfag, KRLE, naturfag)

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke varierte strategier i språklæring, tekstsaking og kommunikasjon • Bruke ulike digitale ressurser og andre hjelpemidler i språklæring, tekstsaking og samhandling • Bruke sentrale mønstre for uttale i kommunikasjon • Lytte til og forstå ord og uttrykk i varianter av engelsk • Uttrykke seg med flyt og sammenheng med et variert ordforråd og idiomatiske uttrykk tilpasset formål, mottaker og situasjon • Stille spørsmål og følge opp innspill i samtaler om ulike emner tilpasset ulike formål, mottakere og situasjoner • Bruke kilder på en kritisk og etterrettelig måte • Ulike mål i andre fag, avhengig av spørsmålene på postene
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Nummererte konvolutter med spørsmål og gåter til hver post • Smarttelefon • Eventuelt blyant og papir • Gode sko og klær etter vær
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles i grupper på 5. Det utnevnes en gruppeleder, som tar ansvar for papirer, besvarelser og fotografering • Gruppene sendes ut på ulike tidspunkt og eventuelt i motsatt retning, slik at sjansen for at de møtes på samme post er liten. • Elevene løser gåtene som leder dem til riktig sted, svarer på spørsmålet på posten og tar bilde av gruppa ved riktig bygning • Tilbake på skolen, ordner gruppa besvarelser og «selfier» i ett dokument, som mailes til ansvarlig lærer • Gruppene bruker ca. en halv skoledag på å gjennomføre runden

Tips!

- Eventuelt bemanne poster med lærere
- Eventuelt spille inn lydfiler med gåtene, slik at elevene får høre rett uttale
- Hver gruppe bør ha minst ett medlem som er GOD i engelsk
- Spørsmålene som skal besvares på hver post kan variere og representere flere ulike fag
- Passer best på våren i 9. trinn eller på 10. trinn

Vedlegg 13: The English mystery history tour- riddles

Kort-stafett med begreper om Demokrati

Fra Tveten u.skole
v/ Kai Arne Bakken, 8.trinn

Fag: Samfunnsfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

<p>Aktiviteten dekker følgende kompetansemål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst • gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konfliktar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane
<p>Utstyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laminerte lapper og ark
<p>Kort beskrivelse av aktiviteten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Del klassen i 5 grupper • Hver gruppe får et ark hvor det står «hva kjennetegner et godt demokrati?» • Så skal elevene løpe én fra hver gruppe (10-30m) til et sted hvor du har lagt ut 114 lapper med skriften ned. På de lappene står det ulike ord som stemmer for et demokrati(13 lapper) eller ikke (6 lapper). • De kan bare snu én lapp hver gang de løper. • De tar med riktige lapper tilbake og legger igjen de som ikke stemmer. • Hvis de er usikre, kan de ta med lappen tilbake til gruppa for å diskutere hva ordet betyr. • Den gruppa som først har 13 riktige begrep vinner.

Tips!

- Det er ikke alle ordene som er like selvsagte i sammenheng med «demokrati», men da er det mye læring i å diskutere med gruppa.
- Viktig at alt er laminert og klipt opp på forhånd.
- Lærer bør ha en fasit tilgjengelig

Vedlegg 14: Kortstafett med begreper om demokrati

Kosthold og trening- løpende quiz

Fra Vestsiden skole

v/ Mats S. Lysa, Liv og røre
ressurs

Fag: Fysisk aktivitet og helse

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Drøfte hvordan fysisk aktivitet og kosthold kan bidra til god fysisk og psykisk helse
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Kjegler/ark i fire ulike farger, ark med A, B, C, D eller lignende • Ipad eller ark med quiz
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene deles i grupper på 2-4 elever (avhengig av antall) • Det settes ut i fire kjegler/henges opp fire ark med avstand mellom • Spørsmålene har flere svaralternativer • Etter spørsmålet er stilt får elevene tid til å diskutere hva som er riktig svaralternativ • På signal fra lærer løper elevene til det svaralternativer de mener er riktig • Poeng til de lagene som svarer riktig
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Kan deles ut ekstra poeng til raskeste gruppe

Fra Holla 10-årige skole

v/ Kristin R. Skårdal

Ser og Estar

Fag: Spansk (eventuelt andre språkfag)

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke enkle språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Bokstaver i A4- format, gjerne laminerte slik at de kan brukes igjen • En trapp, skråning eller et område der elevene kan bevege seg i bolker. Området fordeles i seks deler etter hver person det skal bøyes i (første person entall, osv...)
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal bøye verbene SER og ESTAR i presens • Klassen deles i grupper på maks 4 elever • Verbene skal bøyes i presens. Bokstavene legges slik at ordet staves riktig • Første person entall skal godkjennes av lærer før man kan gå videre til andre person entall osv • Det er en fordel å kunne bevege seg fra ett trappetrinn til neste for å kunne bøye i de ulike personene, eventuelt bevege seg nedover en skråning eller fra bolk til bolk på sitt område
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Sørg for at bokstavene holdes adskilt, slik at de ikke blandes på tvers av gruppene. For eksempel kan man bruke farget papir eller farge på utskriften slik at hver gruppe vet hvilke bokstaver de skal bruke <p>Utdypende beskrivelse:</p> <p>Elevene deles inn i grupper på 3-4 stk. De får utdelt alle bokstavene som treng for å bøye ordet ESTAR og SER i presens, ett verb av gangen. Elevene får så beskjed om at de</p>

skal bøye verbet i alle personene nedover i trappen/amfiet/skråningen/området.

Hver bøyning skal godkjennes av lærer før de får lov til å gå videre til neste person. Oppgaven vil da forholde seg slik:

Elevene bøyer i første person entall- ESTOY- får godkjenning av lærer, beveger seg ned ett trinn og bøyer i andre person entall- ESTÁS- får godkjenning av lærer, beveger seg ned ett trinn og bøyer i tredje person entall- ESTÁ, osv..

Etterpå kjører man samme rundet med neste verb.

Dette kan gjerne gjøres som konkurranse med poenggivning til gruppene etter hvem som blir ferdig først.

Dei tyske bundeslanda og bundeshovudstadane

Fra Gimle skule

v/ Ingun Momrak-Haugan,
tysklærer og ressurslærer

Fag: Tysk

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

<p>Aktiviteten dekker følgende kompetansemål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjerneelement: Interkulturell kompetanse • Kompetansemål etter mål 1: utforske og beskrive.... geografi i områder der språket snakkes..
<p>Utstyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kart over Tyskland med navn på bundesland og hovudstader (fasit) • Kart over Tyskland, inndelt i bundesland men utan namn på • Lappar med navna på bundeslanda og hovudstadane på
<p>Kort beskrivelse av aktiviteten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dei skal plassere bundeslanda og hovudstadane på rett stad på det kartet som ikkje har navnet påteikna • Fasiten må ligge ein annan stad, slik at dei kan springe dit å finne rett svar. Då bruker dei litt meir tid enn om dei kan det utenatt • Dele klassa i grupper som arbeider med ein bunke namn og eit kart kvar. Kanskje 3 er passe i ei gruppe • Ein i gruppa vel eit namn, spring til dit kartet er og plasserer det rett. Kan t.d. ha teiknestifter eller heftmasse på navnet slik at det litt i ro på rett stad. Spring tilbake til gruppa. • Nestemann gjer det same, gjentar dette til alle bundeslanda og byar er rett plass
<p>Tips!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevane har lært om bundeslanda og hovudstadane i forkant, slik at dette er repetisjon. Gje dei oversikten i lekse til den dagen du skal gjennomføre aktiviteten. • Kan gjennomførast ute eller inne, legg opp til at dei kan springe utan at det blir kaos

Vedlegg 15: Skjema, dei tyske bundeslanda og bundeshovudstadane

Bærekraftig utvikling

Fra Sannidal
Ungdomsskole

Fag: Naturfag

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • utforske sammenhenger mellom abiotiske og biotiske faktorer i et økosystem og diskutere hvordan energi og materie omdannes i kretsløp
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Oppgaveark • Kladdebok • Skrivesaker
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene får utdelt hvert sitt oppgaveark og velger selv hvor de vil starte. • Etter at de har løst en oppgave skal de gjøre den aktiviteten som står under oppgaven.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Siden elevene selv kan velge hvor de vil starte, så blir ikke dette en konkurranse elevene i mellom. • Her kan noen elever få et forenklet oppgaveark og jobbe inne i klassen, uten at det blir synlig for de andre.

Vedlegg 16: Bærekraftig utvikling, repetisjonsoppgaver

Undervisningsopplegg- som kan brukes på alle trinn

Ein aktivitet for å trene omgrep

Fra Seljord barne- og ungdomsskule

Fag: Samfunnsfag

(men passar til alle fag, og for alle trinn)

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

<p>Aktiviteten dekker følgende kompetansemål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald. • Reflektere over korleis identitet, sjølvbilete og eigne grenser blir utvikla og utfordra i ulike fellesskap, og presentere forslag til korleis ein kan handtere påverknad og uønskte hendingar. • Utforske og reflektere over eigne digitale spor og høvet til å få sletta spora og verne om retten ein sjølv og andre har til privatliv, personvern og opphavsrett. • Reflektere over eksistensielle spørsmål knytt til det å vokse opp og leve i eit mangfaldig og globalt samfunn.
<p>Utstyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Treng ikkje noko utstyr til denne aktiviteten.
<p>Kort beskrivelse av aktiviteten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevane har jobba med tema «identitet» og «samfunn» dei siste tre vekene. Me har jobba oss gjennom nokre omgrep, og i denne aktiviteten får me sjå om elevane kan reflektere rundt kva det er/betyr. • Omgrepa er: <i>mangfold, sosialisering, normer, medborgarskap, utenforskap, fellesskap, kjønroller, rollekonflikt, kjønnsidentitet, sosial arena og identitets utvikling.</i> • Elevane blir delt i grupper på tre og tre. Dei blir plassert i ring rundt læraren, som ei sol. • Ein frå laget går inn til læraren, som seier eit av omgrepa. Så går eleven tilbake og gruppa må finne ut av kva omgrepet betyr/handlar om. Når gruppa er einige om ein forklaring, går eleven til læraren og forklarar omgrepet. Så går neste elev på

	<p>laget og får eit omgrep, og slik fortset ein til elevane har funne forklaring på alle omgrepa.</p>
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Kan ha med læreboka om ein ynskjer, som hjelp undervegs. Dette kan være både ein form for introduksjon til eit tema og ein oppsummering.

Metode som trener evnen til å kunne forklare ord og begreper

Fra Langangen skole

v/ Sigrunn Rinde

Fag: Norsk eller andre fag man skal lære begreper

Trinn: 1.– 4. klasse 5.–7. klasse 8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Dette er en metode, og kan således knyttes til de fleste kompetansemål
Utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Alias- spill, eller andre kort med begreper man har gjennomgått
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> • 3 på lag. La 1 forklare og 2 gjette. Den som forklarer står i den ene enden av rommet/bingen etc. De to andre i motsatt ende. Ved start må de to løpe til den som forklarer. Når man har klart kortet må de to som gjettet løpe tilbake med kortet. Den som har forklart må løpe dit bunken ligger for å hente nytt kort. Bunken kan ligge litt unna slik at personen som forklarer også må bevege seg. • Når den som forklarer har forklart 2 kort bytter man rolle med en av de to andre på laget. • Ev. tell opp til slutt hvilken gruppe som klarte flest kort.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Denne aktiviteten passer bra den gangen du ikke husket at du hadde Liv og røre på timeplanen! Lettvint, bra og supergøy!

Strikk-leken

Fra Sauherad barne- og ungdomsskole

Sigrid Descheemaeker,
lærer småtrinnet

Fag: passer til alle fag

Trinn: 1.– 4. klasse   5.–7. klasse   8.–10. klasse

Aktiviteten dekker følgende kompetansemål	<ul style="list-style-type: none"> • Faglig: det kommer an hvilke fag man legger i leken. • Øke sosial kompetanse – bli kjent med hverandre. • Trene hukommelsen.
Utstyr	<p>DET TRENGES TIL HVER ELEV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strikk - Oppgavekort (bruk gjerne litt tykk papir) - Klasseliste - Skrivebrett + blyant
Kort beskrivelse av aktiviteten	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elevene får skrivebrett – blyant – klasseliste og legger det på et bestemt sted. Skrivebrettet skal bli liggende i hele leken. - Alle elevene får strikk med oppgavekort og fester det på panna. - Elevene møtes på et sentralt sted, ca. 10m borte fra skrivebrettet. De klapper en annen elev på skulderen, ser på oppgaven hans og springer tilbake til skrivebrettet. - På klasselisten skriver elevene hele oppgaven ved siden av eleven sitt navn + svaret på oppgaven. - Så springer elevene tilbake til 'møtestedet', slik at de kan møte neste mann.
Tips!	<ul style="list-style-type: none"> • Man holder på så lenge man vil: <ul style="list-style-type: none"> ○ Til noen blir ferdig med hele lista. ○ Alle skal ha møtt minst 10 elever ○ Vi jobber i 10 min.

- Alle fag kan brukes i leken.
- Fasit kan stå nederst på klasselistene, slik at det blir en lettere versjon for elevene som strever. (se vedlegg)
- Man kan bruke forskjellige farger (etter nivå eller emne), slik at elevene kan velge hva slags oppgaver de skal svare på.
- Bli kjent-lek: man kan skrive noe om seg selv på kortene, slik at elevene kan få vite mer om hverandre...

!!! Elevene bør klappe hverandre på skulderen, slik at det er tydelig hvem som jobber med hvem. De jobbes i par på møtestedet.

!!! Elevene kan KUN møte på møtestedet, IKKE ved skrivebrettet, ellers blir det ikke noe fysisk aktivitet.

Vedlegg 17: Strikkeleken

Vedlegg

Vedlegg 1: Klesklypekort

Addisjon 1-6

$1 + 1 = \underline{\quad}$

3	2	5	1
---	---	---	---

$1 + 2 = \underline{\quad}$

2	5	3	1
---	---	---	---

$3 + 1 = \underline{\quad}$

2	5	1	3
---	---	---	---

$2 + 2 = \underline{\quad}$

2	5	3	6
---	---	---	---

$1 + 4 = \underline{\quad}$

3	5	6	1
---	---	---	---

$3 + 2 = \underline{\quad}$

3	4	2	5
---	---	---	---

$4 + 2 = \underline{\quad}$

2	4	6	5
---	---	---	---

$4 + 1 = \underline{\quad}$

3	5	3	4
---	---	---	---

Tallet som kommer etter...

TALLET SOM KOMMER ETTER:

1

3	2	5	1
----------	----------	----------	----------

TALLET SOM KOMMER ETTER:

2

4	5	3	1
----------	----------	----------	----------

TALLET SOM KOMMER ETTER:

3

6	2	5	4
----------	----------	----------	----------

TALLET SOM KOMMER ETTER:

4

5	6	3	2
----------	----------	----------	----------

TALLET SOM KOMMER ETTER:

5

3

6

8

4

TALLET SOM KOMMER ETTER:

6

7

5

8

4

TALLET SOM KOMMER ETTER:

7

8

6

5

9

TALLET SOM KOMMER ETTER:

8

10

9

6

7

TALLET SOM KOMMER ETTER:

9

8

7

6

10

TALLET SOM KOMMER ETTER:

0

2

5

3

1

Tallet som kommer før...

TALLET SOM KOMMER FØR:

1

0	3	5	2
---	---	---	---

TALLET SOM KOMMER FØR:

2

3	5	1	3
---	---	---	---

TALLET SOM KOMMER FØR:

3

2	5	4	1
---	---	---	---

TALLET SOM KOMMER FØR:

4

5	2	3	6
---	---	---	---

TALLET SOM KOMMER FØR:

5

3

4

7

6

TALLET SOM KOMMER FØR:

6

4

7

5

3

TALLET SOM KOMMER FØR:

7

6

5

8

9

TALLET SOM KOMMER FØR:

8

6

10

7

9

TALLET SOM KOMMER FØR:

9

8	7	6	10
---	---	---	----

TALLET SOM KOMMER FØR:

10

6	8	9	7
---	---	---	---

Flere klesklypekort kan lastes ned [her](#)

Vedlegg 2: Skjema engelsk og addisjon

Your name:	
Name	Number

Final result:	

Vedlegg 3: Skjema, guess an animal

Your name:	
	Animals:

Vedlegg 4: Avisuttrykk

NAVN: _____

Overskriften i en avis kalles _____

En som skriver i en avis kalles _____

Når man stiller noen spørsmål kan vi kalle det et _____

En tekst med nyheter kan kalles en
_____

Det er bedre å stille _____ spørsmål enn _____.

Når noen forteller noe kan du stille et ekstra spørsmål. Det kaller vi

---

Det er flere som leser _____ enn

Det som kommer under overskriften kalles for _____

For å få avisen i postkassa må du ha et

Avisuttrykk- ord

TITTEL   NETTAVISER

PAPIRAVISER   INGRESS

ABONNEMENT   JOURNALIST

OPPFØLGINGSSPØRSMÅL

ÅPNE   LUKKEDE   INTERVJU

NYHETSARTIKKEL

Vedlegg 5: Løpende adjektivhistorie

Adjektiv

Beskrivende ord: pene, lange, tørre, late,
gale, flinke...

Substantiv

Navnord (fellesnavn og egennavn):

Katten, Donald Trump, mekanikeren,
dommeren...

Verb + evt.

adverb

Gjøreord: Går, hopper, bestemmer,
bråker, gråter....

Adverb beskriver verbet: Fort, høyt,
mye, litt...

Preposisjons- uttrykk

På bordet, i går, bak sofaen, foran alle,
under kampen....

Glade	Godhjerta	Firkanta
Hissige	Umusikalske	Frekke
Pliktoppfyllende	Surrete	Pynta
Negative	Spreke	Grådige
Småsyke	Late	Interessante
Gale	Forvirra	Glemsomme
Morsomme	Herjete	
Innbilske	Lattermilde	
Supersmarte	Søte	

Rektoren	Ungdommen	Politikeren
Apekatten	Hunden	Politikonstabelen
Kyllingen	Løgneren	+ elevenes navn
Erna Solberg	Kjendisen	
Kong Harald	Presten	
Vennene	Læreren	
Soldaten	Pappaen	
Speideren	Mammaen	
Danseren	Fiskeren	

Danset salsa	Bygde muskler	Diskuterte politikk
Lo høyt	Holdt foredrag	Pugget Norges lover
Fortalte vitser	Sparket ball	
Laget kvalm	Spilte poker	
Havnet i slåsskamp	Slappet av	
Smugspiste kake	Var på sightseeing	
Spionerte	Hoppet høyde	
Lekte brannmann	Lagde julegaver	
Solet seg	Fanget fluer	
Sang russesanger	Grilla pølser	

På kjøkkenet	På slottet	På taket
I senga	I kirka	I kantinekøen
Under bordet	Foran alle	På ungdomsklubben
På bensinstasjonen	På lekeklassen	På kino
Bak skolen	I det hvite hus	I grøftekanten
I klasserommet	Rundt omkring	I garasjen
På rektors kontor	Overalt	Mellom bussetene
I skogen	Bak døra	
På TV	På bordet	
Utenfor butikken	Inni skapet	

Adjektiv	Substantiv/navn	Verb	Preposisjonsuttrykk
Den gale	jegeren	slo hjul	i skolegården
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			
Den			

Vedlegg 6: T-pot (By og land)

SUBSTANTIV					
Særnamn			Samnamn		
Land	By	Namn	Hankjønn	Hokjønn	Inkjekjønn

Vedlegg 7: Adjektiver og adverb

perfect

brilliantly

good

beautifully

fantastic

happily

nice

slowly

poor

well

happy

carefully

slow

easily

easy

angrily

careful

quickly

excellent

badly

wonderful

perfectly

terrible

superbly

bad

excellently

angry

awfully

fast

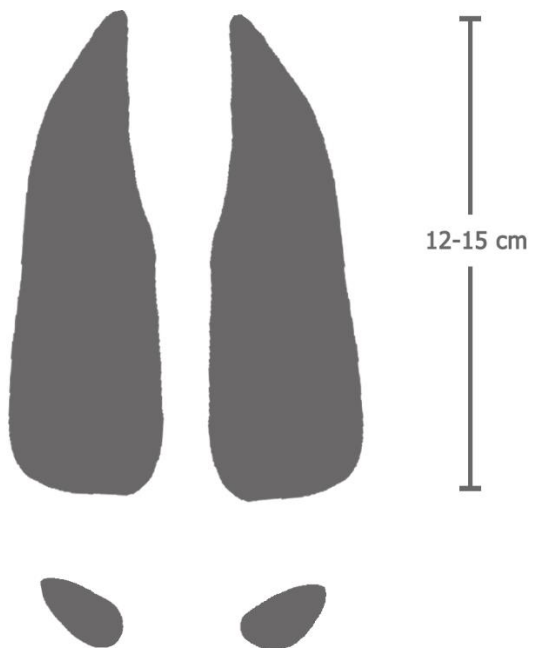
poorly

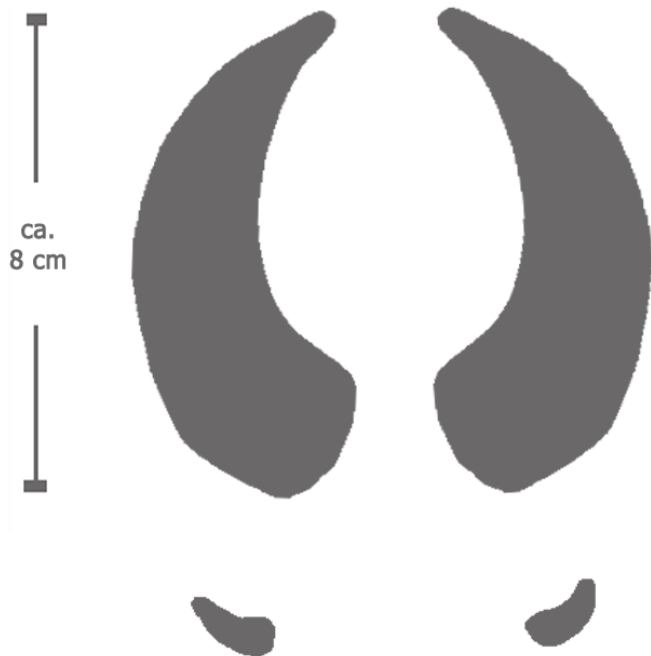
Vedlegg 8: Stand up for yourself

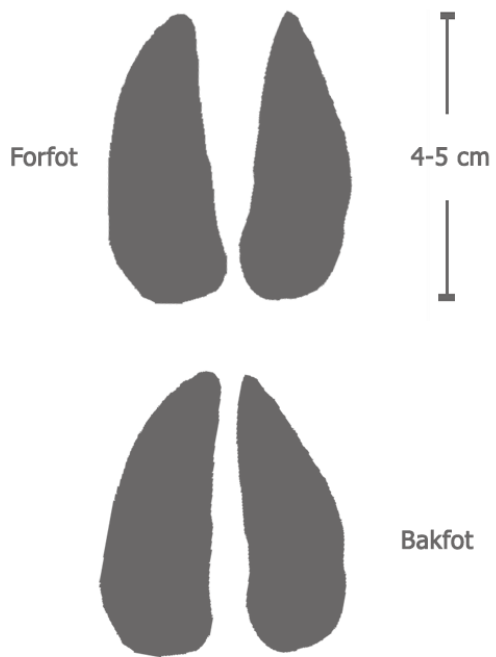
Statements for "Stand up for yourself"

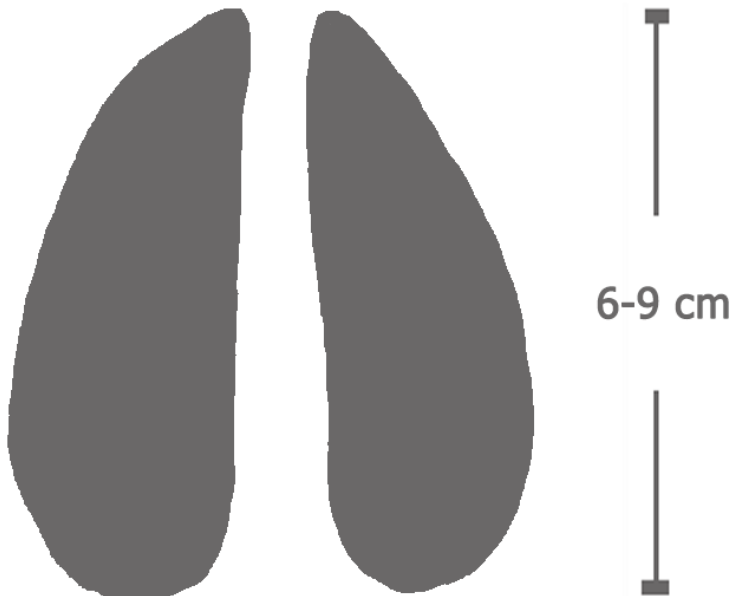
1. I have a nickname.
2. My name starts with the letter L
3. My name starts with the letter E
4. I have two siblings.
5. I love taco.
6. I love to do homework.
7. I hate when someone is treating me badly.
8. My favorite person is in this room.
9. My favorite teacher is in this room.
10. I like hanging out with friends.
11. I like football.
12. My favorite team is Liverpool.
13. I have a dog.
14. I have a cat.
15. I have a guinea pig.
16. I don't like rain.
17. I love the winter.
18. I don't like to swim.
19. When I grow up I would like to be a doctor.
20. When I grow up I would like to be a singer.
21. When I grow up I would like to be famous.
22. When I grow up I would like to be a **TEACHER!**

Vedlegg 9: Artsbestemme planteetatar og rovdyr

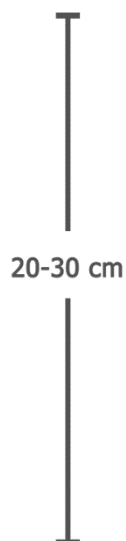

Forfot

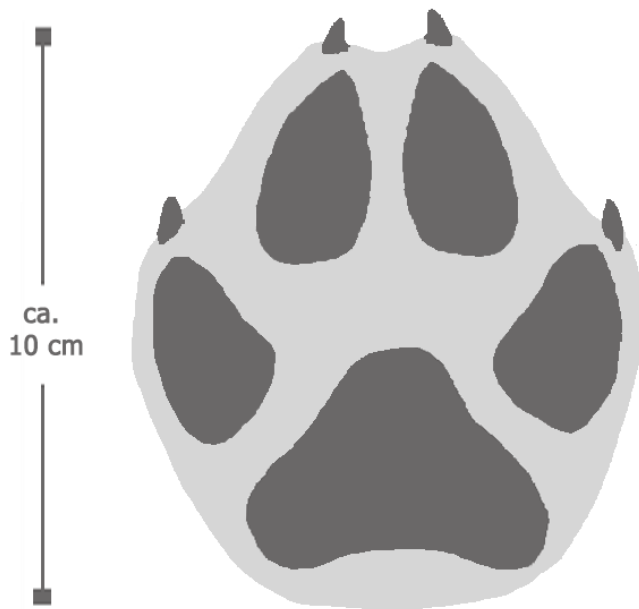

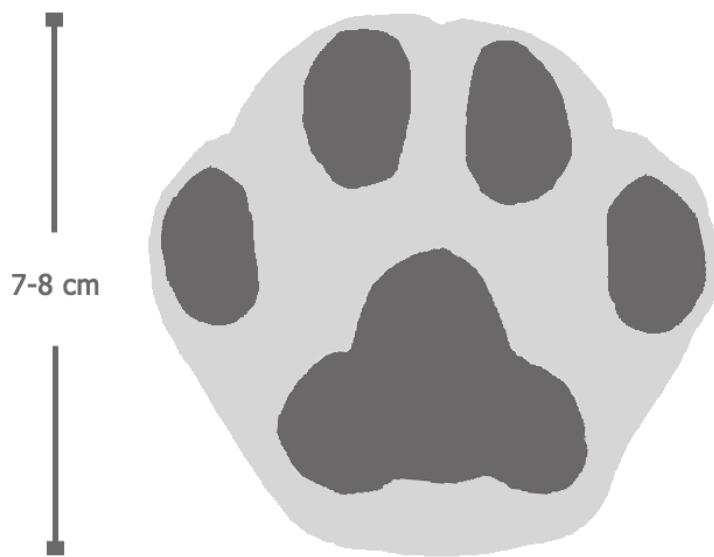
Bakfot

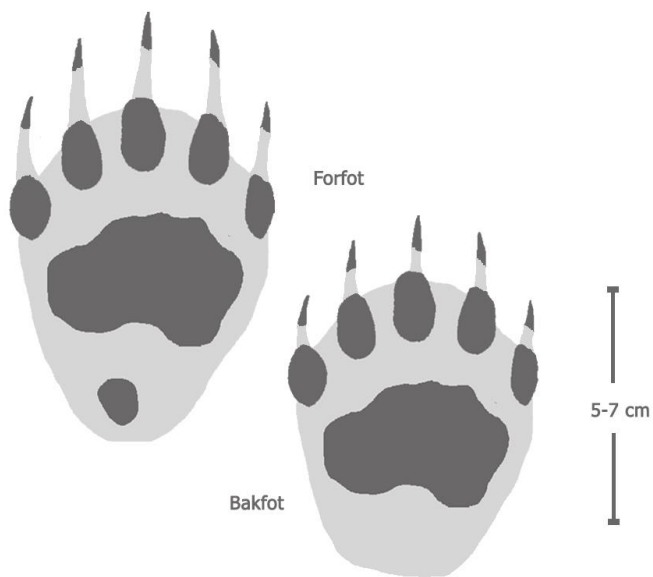

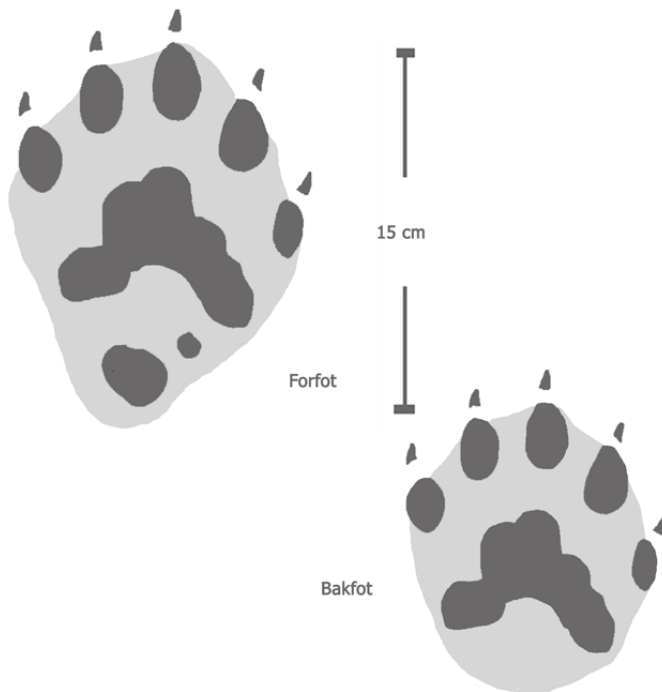

ELG

REINSDYR

RÅDYR

HJORT

BEVER

BJØRN

KONGEØRN

ULV

REV

GREVLING

JERV

PLANTEETAR

ROVDYR

ÅTSELETAR

Vedlegg 10: Sant eller usant- novelle

1. En novelle er en saktekst.	10. Noveller har gjerne en åpen slutt.
2. En novelle er en lang tekst.	11. Noveller handler gjerne om mange personer.
3. En novelle har som regel bare ett tema.	12. I en novelle må vi lese mellom linjene.
4. Det er gjerne få, viktige hendelser i en novelle.	13. I en novelle er spenningskurven høyest i starten.
5. Kontrast betyr at noe er likt.	14. En ring er ofte et symbol på døden.
6. Gjentakelse betyr at et ord eller en setning er skrevet flere ganger.	15. Frampek betyr at noen i novella peker på en annen.
7. Et utvidet øyeblikk gjør teksten kjedeligere.	16. Synsvinkel betyr den vi ser historien gjennom.
8. «Novelle» på norsk og «novel» på engelsk betyr det samme.	17. Skildring betyr beskrivelse.
9. Replikker og skildringer er eksempler på ulike skrivemåter.	18. Ulike skrivemåter i en tekst gjør teksten rotete og forvirrende.

1.	10.
2.	11.
3.	12.
4.	13.
5.	14.
6.	15.
7.	16.
8.	17.
9.	18.

Vedlegg 11: Mimestafett med sterke verb

Skjema for utfylling av verb. Skjemaet har like mange ruter til utfylling som antall lapper elevene skal skrive verb på. Hvert lag skal ha to av disse skjemaene. Et brukes som fasit av kontrolløren, på de verbene laget har valgt å skrive på lappene til motstanderlaget, og et de skal fylle ut selv ut ifra de verbene de har måttet mime og bøye.

Infinitive	Simple past	Past Participle	Norwegian (om man ønsker tar man med oversettelse til norsk)

Eks på fasit:

Infinitive	Simple Past	Past Participle
beat	beat	beaten / beat
become	became	become
begin	began	begun
bend	bent	bent

Vedlegg 12: Hentestafett med phrasal verbs

bring up	get together
look after	mess around
grow up	cheer up
stand up	feel down
take after	fall for
get along with	ask out
hit it off	go out
hang out	make up
drift apart	break up
fall out	split up
bottle up	get over
grow on	perk up

Vedlegg 13: The English mystery history tour- riddles

1. On the 'upper-peace-and-headland-street' –
Is where you'll find a house most neat!
(It's a 'villa' to be concrete)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

2. Remember the inspiring British dude –
Who loved his V-sign, cigars and food?
(And whiskey, too – I don't mean to be rude)
What was his surname and what would it be –
If he was Norwegian? Now, let me see..

<p>Hint: British Primeminister during WW2</p>

Go to the place where a building stands tall –
A building which, sadly, is not loved by all.
(Designed by children? It opened last fall)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

3. Now, walk along until you meet –
A street which could be called 'Oldstreet'.
Find number nineteen, use your feet!
This used to be a home for those –
Who worked at the hospital, very close.

Now there are lots of doctors there –
Surgeons, dentists who repair –
And heal us with medicine and lots of care.
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

4. A man who was famous, a hero of war –
A sea-faring admiral, brave to the core –
Who died in a duel, where he fell to the floor –
His name sounds like 'thunder' and 'shield' in a mix –
First, find this street and then find number six!

Here is a place which makes things we can eat –

They most likely use barley, rye, oat and wheat.
(They don't only sell bread, you may find something sweet)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

5. Now, find what used to be a factory hall –
But was later converted into a mall.
(I know you often go there, y'all)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

6. A king who died in twelve-o-two –
Was pretty great, and I tell you:
A street has his name, it's all true!
In number ten+nine you'll find –
A place where some go to unwind.

Hint: A young, Norwegian
prince is named after this king.

Here, they drink beer and throw some darts –
The name of the place is a horse-drawn cart –
With two wheels on – it's pretty smart!
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

7. In a fairly old building, not too far away –
Children learn how to dance, how to draw, paint and play –
Different instruments, after the normal school day.
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

8. The street you're in now, named after – you know? –
A building where young people learn things? Now, go –
Follow it down towards water, but no!
Stop at a tall building, where you can stay –
The night + have breakfast, that's if you can pay!

This place might be named after somebody great –
A queen who once ruled an empire and state.
(She got her crown in 1838)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

9. To find the next building, you don't need a brain -
Just go to where from you can travel by .....
(Now, come on – I don't think I need to explain?)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

10. Now go find the place where small children can play –
Where you go to relax on a nice sunny day –
It's the heart of our town (I know that's a cliché)
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

11. When guessing the next one, you need to think of:
A place where you go to see things that you love –
A play or a concert, or all of the above?
Now, take a picture to prove you were there –
Please answer the question, then onwards you fare!

12. You're getting so close to the end of our tour –
The final destination is where, I'm sure –
You have many friends and you like to explore –
All kinds of subjects – you're getting so wise!
Now, come hand in your answers and then get your prize!

Fasit på gåter:

1. Villa Frednes
2. Østre Porsgrunn kirke
3. Søsterhjemmet
4. Ikke bare brød
5. DownTown
6. Karjolen (Folkets Hus)
7. Kulturskolen
8. Vic Hotell
9. Jernbanestasjonen
10. Rådhusparken
11. Ælvespeilet
12. Kjølnes ungdomsskole

SPØRSMÅL – POST 1:

En av Porsgrunns mest kjente arbeidsplasser er magnesiumfabrikken på Herøya. Hvor mange elektroner har magnesium i det ytterste atomskallet?

SPØRSMÅL – POST 2:

Hvilken pris fikk mannen som hadde vært statsminister i Storbritannia 1940-1945 i 1953 – og for hva?

SPØRSMÅL – POST 3:

Hva het den beryktede tyske legen, som bl.a. utførte forferdelige medisinske forsøk på fanger i Auschwitz?

SPØRSMÅL – POST 4:

Gi eksempler på minst 5 andre dagligvarer, ved siden av mel, som det var rasjonering på i Norge under krigen.

SPØRSMÅL – POST 5:

I øyets netthinne finner vi to typer sanseceller. Hva heter disse to typene, og hva gjør de?

SPØRSMÅL – POST 6:

Hvilken helgen regnes som den viktigste i katolisismen?

SPØRSMÅL – POST 7:

Hvor mange mennesker omkom, da allierte styrker bombet Herøya 24. juli 1943?

SPØRSMÅL – POST 8:

Hva er navnet på bygningskomplekset som fungerte som Gestapos hovedkvarter i Oslo under andre verdenskrig?

SPØRSMÅL – POST 9:

På hvilken dato invaderte tyske styrker Norge, og hvilken dato regnes som frigjøringsdagen vår?

SPØRSMÅL – POST 10:

Gi tre eksempler på oppfatninger om hva som skjer når vi dør?

SPØRSMÅL – POST 11:

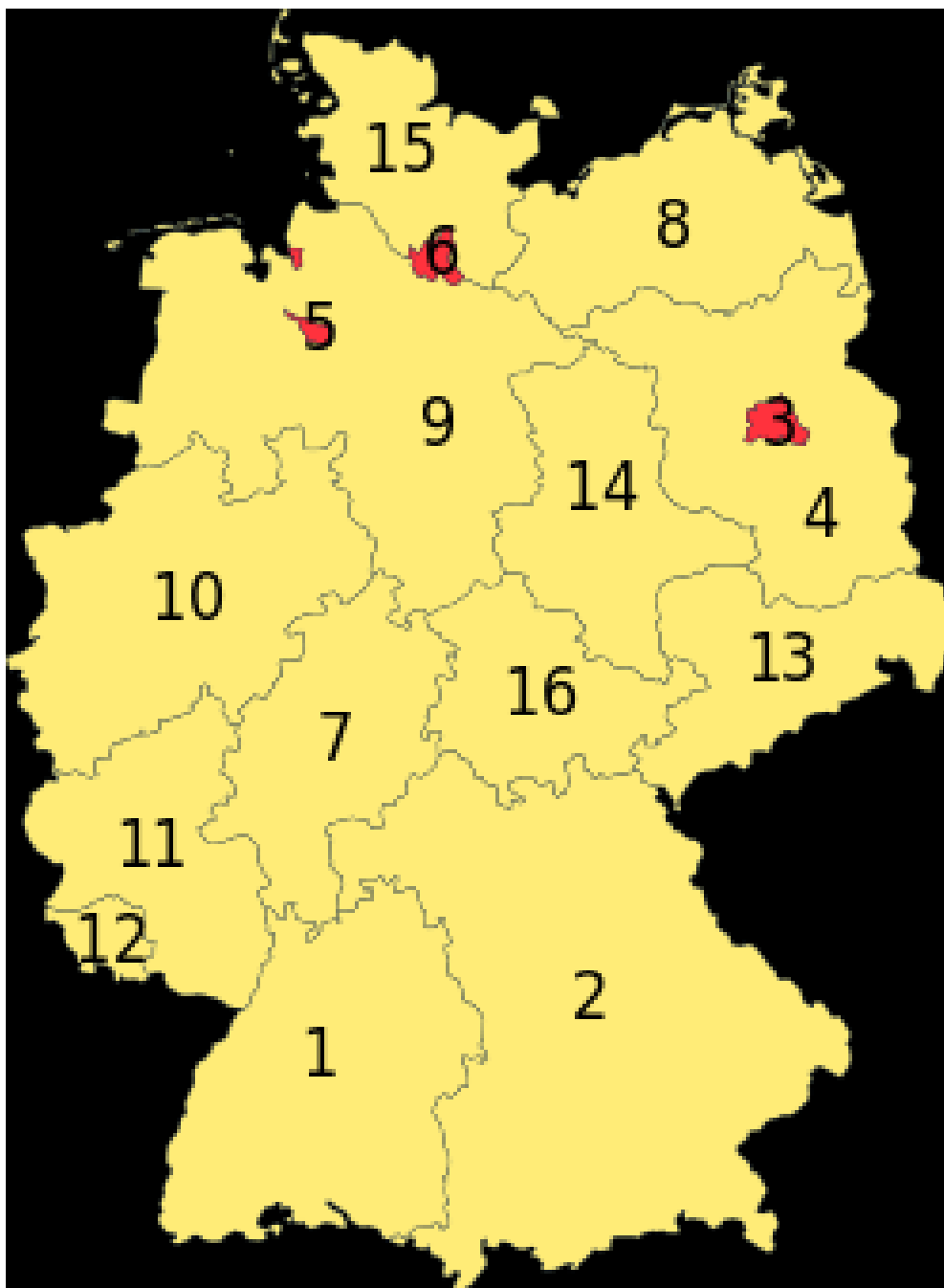
Den 7. oktober 1942 ble Henry Gleditsch (sammen med flere andre) henrettet av tyskerne. Hva slags stilling hadde han, og hvorfor tror dere han måtte bøte med livet?

Vedlegg 14: Kortstafett med begreper om demokrati

Demokrati

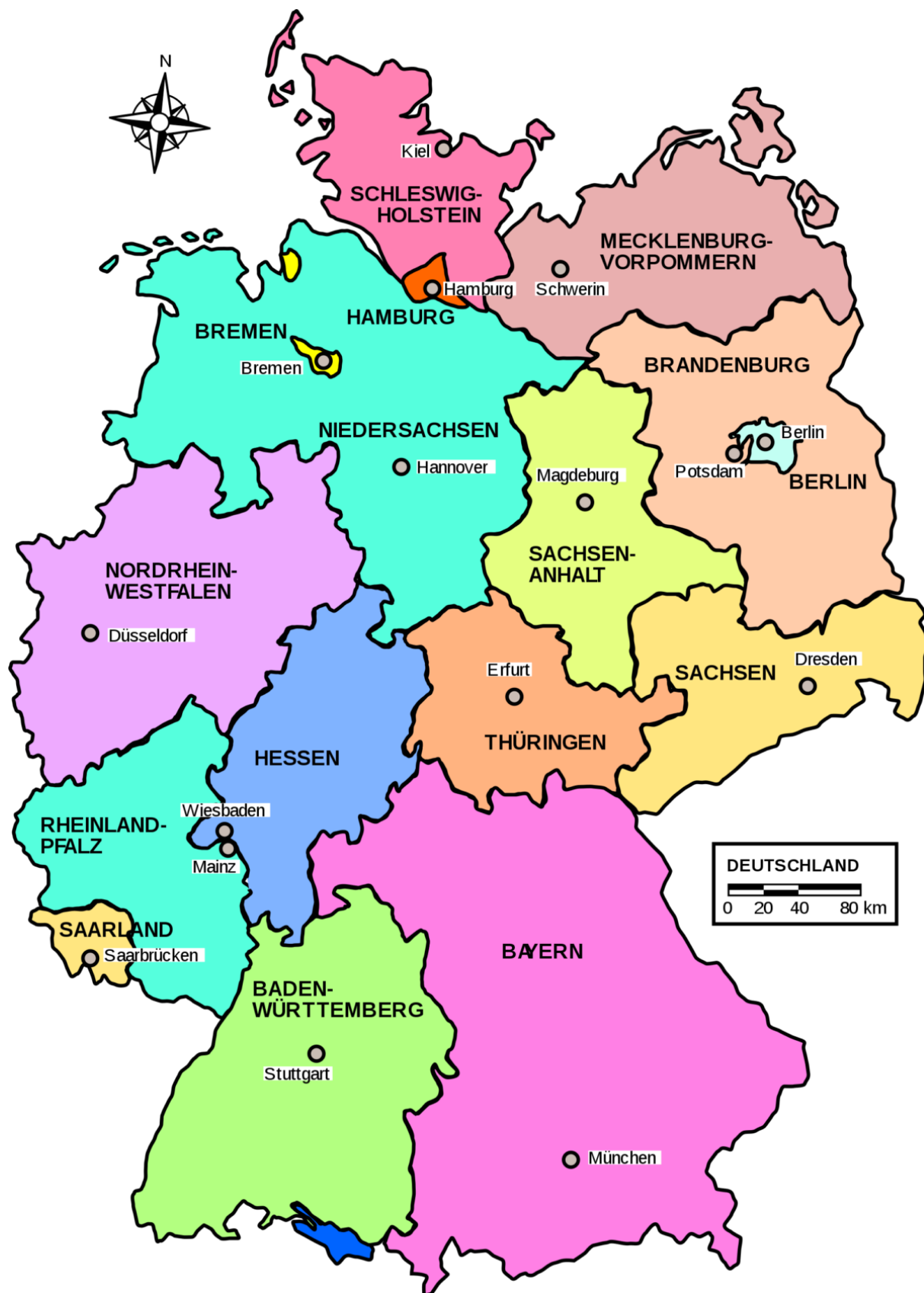
Ytringsfrihet	Folkestyre
Demonstrere	Organisasjonsfrihet
Frie valg	Rettsikkerhet
Maktfordeling	Eiendomsrett
Protestere	Politiske partier
Ettpartistat	Korrupsjon
Sensur	Diktator
Kina	Nord- Korea
Hellas	Folkeavstemming

Vedlegg 15: Skjema, dei tyske bundeslanda og bundeshovudstadane

Berlin, Hamburg og Bremen er bystater, de øvrige tretten delstatene omfatter både byer og landområder.

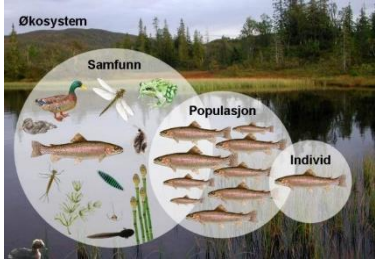
(1) Baden-Württemberg	Stuttgart
(2) Bayern	München
(3) Berlin	
(4) Brandenburg	Potsdam
(5) Bremen	
(6) Hamburg	
(7) Hessen	Wiesbaden
(8) Mecklenburg-Vorpommern	Schwerin
(9) Niedersachsen	Hannover
(10) Nordrhein-Westfalen	Düsseldorf
(11) Rheinland-Pfalz	Mainz
(12) Saarland	Saarbrücken
(13) Sachsen	Dresden
14) Sachsen-Anhalt	Magdeburg
15) Schleswig-Holstein	Kiel
(16) Thüringen	Erfurt

Vedlegg 16: Bærekraftig utvikling, repetisjonsoppgaver

REPETISJONSOPPGAVER uke 38

Skriv svarene dine i arbeidsboka. Sett kryss i ruta når oppgaven er gjort. Gjør aktiviteten som står i ruta

<p>Gjør oppgave 9.1.1, 2 og 3 s. 384 i trigger</p> <p>Gå stille ut og ta fem spenstopp!</p>	<p>Gjør oppgave 9.1. 7, 8, 10 og 12 s. 384 i trigger</p> <p>Hink bort til sløydsalen og tilbake!</p>	<p>Hent en konvolutt på kateteret.</p> <p>Koble sammen begrep og forklaring slik at det blir riktig.</p> <p>Sjekk fasiten som henger ute!</p>
<p>Det er nå mye snakk om klimaendringer. Svar på disse spørsmålene i arbeidsboka di:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva skyldes disse klimaendringene? 2. Hva er økt drivhuseffekt? 3. Hva kan konsekvensene økt drivhuseffekt bli? 4. Skriv ned noen «grep» vi kan gjøre for å redusere denne utviklingen <p>Nå har du jobbet godt! Ta fem armhevinger ute!</p>	 <p>The diagram illustrates the hierarchy of biological organization in an ecosystem. At the top is the 'Økosystem' (ecosystem) shown as a forest landscape. Below it are three overlapping circles: 'Samfunn' (community) showing various animals and plants, 'Populasjon' (population) showing a group of fish, and 'Individ' (individual) showing a single fish. Arrows indicate the flow from individual to population, then to community, and finally to the ecosystem.</p>	<p>Vi har snakket mye om hvordan abiotiske faktorer kan påvirke et økosystem. Kan biotiske faktorer påvirke et økosystem? Gi eksempel med forklaring</p> <p>(Tips! Tenk på f.eks svartlistede eller rødlistede arter...)</p> <p>Fortell det du har funnet ut til læreren!</p>
<p>Hvordan kan en fremmed art forstyrre et økosystem? Les s. 363 i Trigger og forklar dette til en medelev</p> <p>Rist terningen ute og gjør det som står på arket!</p>	<p>Forklar begrepet samfunn. Skriv forklaringen i arbeidsboka di</p> <p>Løp bort til gymsalen og tilbake!</p>	<p>Jobb med kriteriearket</p> <p>Gå ut og ta tju hopp med hoppetauet!</p>

Vedlegg 17: Strikkeleken

versjon A : Det som står på kortet skal skrives ved siden av navnet til eleven som gjelder.

Marie

Nizar

Amin

Safa

Martin

Tarjei

Mathis

Linnea

Brian

Sofie

Kristoffer

Daniella

Torjus

Åsmund

Erlend

Bjørn Andre

Anne

Alexander

Birgit

Ninni

Sander

Ingelin

versjon B : liste over alt som står på
kortene
⇒ Navnet til eleven som har kortet
skrives ved siden av tallet.

29

navn

25

navn

16

37

48

59

37

26

48

59

37

85

48

59

37

48

59

36

36

48

59

98

skriv bokstaven som passer

Marie	_____	A →	20
Nizar	_____	B →	30
Amin	_____	C	40
Safa	_____	D	50
Martin	_____	E	60
Tarjei	_____	F	70
Mathis	_____	G	80
☐ Linnea	_____	H	90
Brian	_____	I	25
Sofie	_____	J	26
Kristoffer	_____	K	35
Daniella	_____	L	45
	_____	M	55
Torjus	_____	N	65
Åsmund	_____	O	75
☐ Erlend	_____	P	85
Bjørn Andre	_____	Q	90
Anne	_____	R	72
Alexander	_____	S	83
Birgit	_____	T	84
Ninni	_____	U	94
Sander	_____	V	73
Ingelin	_____	W	26

↙ tall på kortet (strikk)

versjon C: Etrene har tall på kortet.
Hvis f.eks. Martin har '80', så skal det skrives 'G' på kortet.

Vestfold og Telemark fylkeskommune
vtfk.no

Postadresse: Postboks 2844, 3702 Skien

Besøksadresser: Fylkesbakken 10, Skien / Svend Foynsgate 9, Tønsberg

Kontakt: 35 91 70 00 / post@vtfk.no

